

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1999

Vragen van het lid **Oosenbrug** (PvdA) aan de Ministers van Veiligheid en Justitie en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *een aanbesteding van software* (ingezonden 9 februari 2016).

Antwoord van Minister **Van der Steur** (Veiligheid en Justitie) mede namens de Minister voor Wonen en Rijksdienst (ontvangen 22 maart 2016).

Vraag 1

Kent u het bericht «Protinus IT wint grote gunning EASP2015»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wat is het belang, zowel in operationele als strategische zin, van de EASP2015 en vooral van het perceel dat is gewonnen door Protinus IT en Comparex?

Antwoord 2

De rijksbrede Europese Aanbesteding voor Standaard Programmatuur (EASP) betrof 2 percelen:

1. Levering van Standaardprogrammatuur & Dienstverlening Microsoft + open source toepassingen gerelateerd aan de pakketten Standaardprogrammatuur van Microsoft;
2. Levering van Standaardprogrammatuur & Dienstverlening van de overige Vendors + open source toepassingen.

De aanbesteding betrof de aanschaf van standaard software (en de daarmee samenhangende werkzaamheden als onderhoud, support, advies en installatie).

VenJ trad op als coördinerende partij, namens de deelnemers uit negen ministeries.

Perceel 1 is gegund aan SoftwareOne en omvat circa € 8 mln.

Perceel 2 is gewonnen door Protinus IT en Comparex Nederland. Dit perceel omvat circa € 32 mln.

¹ <https://www.computable.nl/artikel/nieuws/wie-gunt-wat/5663683/3152533/protinus-it-wint-grote-gunning-easp2015.html>

Vraag 3

Deelt u de mening dat het doorbreken van de leveranciersafhankelijkheid in de ICT voor de overheid van strategisch belang is om grip te krijgen op zowel de kosten als de kwaliteit van de dienstverlening? Zo ja, welke consequenties verbindt u daaraan? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Ja. Met de wijze van inkopen op basis van de EASP 2015 overeenkomsten wordt bewerkstelligd dat software-resellers elkaar beconcurreren. Zij bieden vervolgens softwareoplossingen aan. Het gebruik van open standaarden en de mogelijkheid tot aanbidding van open source software is onderdeel van de aanbesteding. Door het gebruik van open standaarden en door de mogelijkheid tot aanbieden van open source software kan de leveranciersafhankelijkheid in de ICT worden beperkt.

Vraag 4

Op welke wijze heeft u bij het gunnen van de aanbesteding van het perceel aan Protinus IT en Comparex meegewogen of deze bedrijven geloofwaardig kunnen opereren bij het aanbesteden van open source software? In hoeverre woog u de berichtgeving mee dat beide gegunde partijen niet kunnen wijzen naar succesvolle referenties met betrekking tot Open Source? <https://www.computable.nl/artikel/nieuws/wie-gunt-wat/5260495/3152533/fraudedrechtsteden-treft-ook-comparex.html>

Antwoord 4

In de aanbesteding EASP2015 is gevraagd naar kennis en ervaring op het gebied van standaard software (open source software en closed source software). In de aanbesteding is ook beschreven dat bij gelijke geschiktheid geldt dat open source software de voorkeur geniet. In de aanbesteding is gevraagd naar referentieopdrachten op het gebied van open source software. Daarnaast is gevraagd naar een verklaring omtrent het gedrag. Er mocht bij partijen geen sprake zijn van ernstige beroepsfouten. Aanbestedingsrechtelijk is het niet mogelijk om op basis van bijgevoegde berichtgeving vooraf een inschrijver uit te sluiten.

Vraag 5

Deelt u de mening dat het niet wenselijk is om de inkoop van open source software uit te besteden aan ICT-leveranciers die voor het succes van hun verdienmodel belang hebben bij het in stand houden van de leveranciersafhankelijkheid of die afhankelijk zijn van de verkoop van licenties? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Middels de aanbesteding EASP2015 zijn raamovereenkomsten afgesloten met drie ICT-leveranciers. Voor perceel één is één partij en voor perceel twee zijn twee partijen geselecteerd. Via minicompetities tussen deze drie ICT-leveranciers /software-resellers worden zij uitgenodigd om de oplossing met de beste kwaliteit/prijsverhouding aan te bieden. Die oplossing kan zowel open source als closed source, dan wel een combinatie van die twee zijn. Software-resellers zijn afhankelijk van de verkoop van licenties en de gerelateerde dienstverlening, zoals onderhoud en support. Ook voor open source producten is in een professionele ICT-omgeving onderhoud en support noodzakelijk.

Vraag 6

Hoe gaat u toezicht houden op de correcte uitvoering van dit perceel? Welke meetbare resultaten kan de belastingbetaler verwachten voor de besteding van deze miljoenen euro's?

Antwoord 6

Toezicht op de raamovereenkomsten EASP2015 vindt plaats door het contractmanagement binnen het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Ook zijn de departementale inkoopprocedures van toepassing. Het contractmanagement verkrijgt, via de deelnemende ministeries en Hoge Colleges van Staat, een gezamenlijk inzicht in de afnames onder de raamovereenkomsten. Ook wordt van de leveranciers zelf de contractinformatie over hun leveranties

verkregen. Dit geeft periodiek een toetsbaar totaaloverzicht. Het totaaloverzicht op één plek levert verschillende voordelen voor de deelnemende organisaties. Voorbeelden van deze voordelen zijn: bundeling van kennis, mogelijkheid tot specialisatie en lagere kosten. Bij de keuze van het type software door het Rijk is altijd een bedrijfseconomische overweging aan de orde zoals is aangegeven in de kamerbrief over het eindrapport commissie ICT-projecten².

Vraag 7

Hoe verhoudt zich deze aanbesteding tot de door de Kamer in zowel de motie-Vendrik³ als de motie Oosenbrug/Gesthuizen⁴ geuite wens om ruimte te creëren voor open source?

Antwoord 7

Het gebruik van open standaarden en open source software, zoals bedoeld in de motie Vendrik en de motie Oosenbrug/Gesthuizen maakt uitdrukkelijk onderdeel uit van de aanbesteding. Zie ook de beantwoording van vraag 3 en 5 en de brief van de Minister voor Wonen en Rijksdienst van 12 februari 2016 aan uw kamer⁵.

² Kamerstuk 33 326, nr. 13, pag. 28

³ Kamerstuk 28 600 XIII nr. 30

⁴ Kamerstuk 33 326 nr. 21

⁵ Tweede voortgangsrapportage over de maatregelen n.a.v. het Eindrapport van de Tijdelijke commissie ICT-projecten, kamerstuk 33 326 nr. 389